

Krzysztof Walenta

Leśno, st. 2, gm. Brusy, woj.
bydgoskie, AZP 20-35/12

Informator Archeologiczny : badania 28, 54-55

1994

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Kowalewko, st. 3, gm. Oborniki, woj. poznańskie — patrz: środkowa i późna epoka brązu

**Kutno, st. 6
gm. loco, woj. płockie
AZP 57-50/—**

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi
Muzeum Regionalne w Kutnie

Badania prowadził mgr Jacek Moszczyński. Konsultantem była mgr Eleonora Kaszewska. Finansowane przez Muzeum Regionalne w Kutnie. Czwarty sezon badań. Cmentarzysko kultury przeworskiej z późnego okresu przedrzymskiego i okresu wpływów rzymskich.

Badania miały charakter ratowniczy. W wyniku intensywnego użytkowania gospodarczego teren cmentarzyska jest systematycznie niszczone.

Na powierzchni 225 m² odkryto 19 grobów ciałopalnych, jamowych, z późnego okresu przedrzymskiego i wczesnego okresu wpływów rzymskich.

Dokończono eksplorację bruku kamiennego nr 4 (odkrytego w 1993 r.), który przykrywał groby datowane na fazę B₂ okresu wpływów rzymskich. Nie stwierdzono w tegorocznych badaniach przypadków naruszenia starszych jam grobowych przez pochówki młodsze ani też wkopów rabunkowych.

Obok ubogo wyposażonych grobów, w których wystąpiły nieliczne fragm. ceramiki (groby 66, 68, 74, 76), odkryto jamy zawierające kilkaset fragm. naczyń glinianych (groby 61, 64, 67, 72, 79). Oprócz ułamków ceramiki na wyposażenie grobów składały się: zapinki brązowe A IV 68 (groby 62 i 78), zapinka trąbkowata odm. 2 (grób 69), zapinka żelazna o konstrukcji środkowolateńskiej typ C (grób 79), sprężyna i klucz od zamka skrzyneczki (grób 78), paciorek melonowaty (grób 70).

Odkryte w tym roku groby datować można na środkową i późną fazę późnego okresu przedrzymskiego oraz na fazy B₁ i B₂ okresu wpływów rzymskich.

Materiały znajdują się w Muzeum Regionalnym w Kutnie.

Badania powinny być kontynuowane.

Leszczany, st. 3, gm. Żmudź, woj. chełmskie — patrz: wczesna epoka żelaza

Leszcze, Jaskinia nad Stawem w Gackach, gm. Pińczów, woj. kieleckie — patrz: środkowa i późna epoka brązu

**Leśno, st. 2
gm. Brusy, woj. bydgoskie
AZP 20-35/12**

Uniwersytet Łódzki Zakład Prahistorii

Badania prowadził dr Krzysztof Walenta. Finansowane przez Uniwersytet Łódzki i Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Bydgoszczy. Dziewiętnasty sezon badań. Wielokulturowe cmentarzysko kurhanowe.

W sezonie 1994 badania prowadzono w południowej części cmentarzyska, na powierzchni 350 m². Wykopy obejmowały 2 niewielkie pagórki, które mogły być zniszczonymi kurhanami. W związku z tym pozostawiono dodatkowe murki profilowe, przecinające pagórki w taki sposób, aby uzyskać możliwie najlepszy wgląd w stratygrafię badanych obiektów. W czasie eksploracji płaskiej przestrzeni przylegającej od strony północno-wschodniej do jednego z pagórków odkryto 3 groby jamowe ze zasypanym stosem, należące do kultury wielbarskiej, oraz 2 groby popielnicowe kultury lużyckiej. Wokół

jednego grobu jamowego odkryto pozostałości zniszczonego wieńca kamiennego, oznaczonego Nr 16. W grobie znajdującym się w centrum zniszczonego wieńca stwierdzono następujące wyposażenie: fragm. brązowej zapinki oczkowej A III, fragm. brązowej zapinki A II?, żelazny nożyk sierpikowaty, żelazny klucz do skrzyneczki, żelazne okucie taśmowate, zapewne pochodzące ze skrzyneczki. W grobie jamowym oznaczonym Nr 62 odkryto: dwie brązowe bransolety drucikowate, dwie brązowe zapinki A III 59 oraz niebieski paciorek melonowaty. Grób jamowy oznaczony Nr 59 zawierał silnie przepalone brązowe i żelazne okucia oraz niebieskie paciorki melonowate, także nadtopione. Grób jamowy Nr 63 nie zawierał wyposażenia. Groby kultury łużyckiej były uszkodzone i na podstawie ułamków ceramiki można je było datować na schyłek epoki brązu. W czasie eksploracji pagórka w centrum stwierdzono zdewastowane konstrukcje kamienne. Na obwodzie w części północno-zachodniej zachował się niewielki fragment wieńca kamiennego. W czasie dalszej eksploracji w centrum pagórka na niewielkiej głębokości odkryto dwie zniszczone popielnice kultury wielbarskiej, wyraźnie wkopane w istniejący wcześniej nasyp. W tej sytuacji cały obiekt uznano za kurhan i oznaczono Nr 14. W czasie dalszej eksploracji nasypu kurhanu odkryto 9 grobów popielnicowych kultury łużyckiej. Wszystkie były uszkodzone, jednak nie budziło wątpliwości, że zostały wkopane w istniejący wcześniej nasyp. U podnóża nasypu od strony południowej odkryto grób skrzynkowy kultury pomorskiej, oznaczony Nr 21. W grobie tym znajdowała się tylko jedna popielnica nakryta misą.

Drugi pagórek oznaczono jako kurhan Nr 15. W centrum kurhanu, na niewielkiej głębokości (ok. 20 cm poniżej poziomu darni), odsłonięto grób popielnicowy ze zsypanym stosem, należący do kultury wielbarskiej. Jako popielnicy użyto wazowatego naczynia, zbliżonego do grupy X wg R. Schindlera. W popielnicy oprócz przepalonych kości odkryto fragm. brązowej zapinki A II?, fragm. kościanego grzebienia, przepalony żelazny nożyk oraz stopione fragm. przedmiotów brązowych. W bezpośrednim sąsiedztwie grobu znajdowało się rozległe skupisko ułamków ceramiki i przepalonych kości ludzkich. Wśród tych ułamków można było wyodrębnić co najmniej 2 duże naczynia kultury łużyckiej oraz pokrywy wpuszczane kultury pomorskiej i partie przydenne popielnic kultury pomorskiej. Można zatem wnioskować, że omawiany kurhan użytkowany był od końca epoki brązu, a zniszczenia grobów mogły być rezultatem wkopywania kolejnych obiektów. Warto odnotować, że na powierzchni niemal całego kurhanu występował nieregularny, znacznie uszkodzony bruk kamienny.

Planuje się kontynuację badań w następnych sezonach.

Leśno, st. 22
gm. Brusy, woj. bydgoskie
AZP 20-35/—

Uniwersytet Łódzki Zakład Prahistorii

Badania prowadził dr Krzysztof Walenta. Finansowane przez Uniwersytet Łódzki i Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Bydgoszczy. Drugi sezon badań. Cmentarzysko grobów książęcych z okresu wpływów rzymskich, osada z okresu wpływów rzymskich oraz cmentarzysko grobów obwarowanych z wczesnej epoki żelaza.

Po odkryciu w poprzednim sezonie grobu książęcego i pozostałości pieca, w 1994 r. kontynuowano badania w celu rozpoznania stanowiska i lokalizacji dalszych grobów. Łącznie przebadano powierzchnię 450 m², stosując metodę wykopów rozproszonych. Wykopy starano się lokalizować w miejscu niewielkich wyniesień, przy czym wpływ na ich rozmieszczenie miała gęstość zalesienia, ponieważ uzyskano zgodę właściciela tylko na częściowe usunięcie drzew.

Pierwsze wykopy założono ok. 15 m na południe od grobu książęcego. Odkryto tam 3 groby obwarowane z wczesnej epoki żelaza. Dwa z nich były znacznie uszkodzone, natomiast grób Nr 3 zachował się w stanie nienaruszonym. W jego komórce grobowej znajdo-